

جمعه ایرتسی — ۱ تشرین اول ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنجی سنه — نومرد ۹۵

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

یوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله دانش

آبونه شری طری : سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیلغی ۱۲۵ ، فوق العاده
نسخه لرایجون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشد .

مجموعه مزهیتتنجه طبعی تنسیب
ایدله یین انزلر اعاده ایدلر .

هر آیلک برنجی داره بشنجی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

فکر جریانلری

بر تنقید مناسبید

هافناده برچقان برجمو ده [۱] جوق سوکلی آرقداشم دارالفنون اخلاق مدرسی محمد عزت بک بن ادبیات فاکولته سی مجرعه سنک صولک صایبسنده جیقان « عقل منطقی » وجدان منطقی « مقاله حنده مطالعه بیان ایتک لطفنده بولونمیشلر . انسان کنندی یازیسنک نه قادر عاقله اوایندریفتی کورورسه اوقادار نمون اولاجفتدن بد . یازیمک محمد عزت بک کی اک سودیکم والک صلاحیتلی برمدرس طرفندن بوله علاقه ایله تعقیب ایدلیدیکی کورمکدن متولد منویتمی اولای قید ایتک ایستیم .

محمد عزت بک مقاله سنی «ایمالی روح» کی بیلیم هچده خوشه کیتیه جک اولان برعنوان ایله تسمیه ایتش . مع مافیه هرکس « زاده طبعی » ایستدیک اسم ایله تسمیه ایتکده حر اولدیفندن بوخصوصده مطالعه سر دینه طبعی حقمن یوقدر .

اول امرده شونی سوبیلیم کی محترم مدرس : « هرکس بیلیرک بوفکرلر بک ییکی دکلدلر . صولک بکری سنه لک تورکجه نشریاتی کوزدن کچیرسه ک انسان روحنک اکله مه بارچالردن وجوده گلش اولدیفنی مختلف متفکرلر یسزک تکرارلامش اولدقاری کورورز . و : « .. اساساً انسان روحنک یکپاره ، چاتاقسز و اکله مه سز اولمادیغه هرکونکی تجربه لریمز ، کرک فردلرک احوال روحیه سنده ، کرک اجتماعی حیاته مشاهده ایدلیمکز شافقتلر شهادت ایله میورسی ... » دینه رک موضوعک موجودیتنی تماماً اعتراف ایدیلور . شو حالده مسئله نک اوقادار ییکی اولدیفنی اعتراف ایدنجی مطالعه اری موضوعک ییکی کوردکاری ایضاح طریزی حقیقه اولور دیمکدر .

[۱] حیات مجموعه سی ، صانی : ۴۵

واقعا بن «عقل منطقی» وجدان منطقی» مقاله سنی یازارکن ییکی . «کوروش» اوزرنده بورودوکی ظن ایستدیکم ، و موضوعک بوله بردکیل داها بر جوق مقاله ره احتیاجی اولدجفنی بیلدیکم ایچین هر یکی شی قارشیسنده اولدیفنی کی بردنره ایرکیلوبده مسئله نی درخال قاورامق خصوصده استعجال ایدم . جکارک بولونه جفنی دوشونه مش دیکلدم . فقط محترم اخلاق مدرسنک یونلرک ایلیک صفنده بولونه جفنی هچده خاطر به کتیرمه مشدم . «.. کورولیورک بکری بش عصر دنبری فیلسوفلرک بوتون غربتی هیچه صایمده استانبول دارالفنونک منطقی مدرسی اصلا تردی ایتمه مکده در . آرتق سقراط وارسطو ، ده قارت واسپینوزا .. کسدرمه ظن ایدرک جقمازه صایان عجبی یولجیلر کی محجوب و حیرت ایتنده درلر .. بندن سقراط و ارسطویه .. قارشی «هم الرجال نحن لرجال» دییه بر « زله » صادر اولدیفندن دولانی محترم ارقداشمک بر « حواری » غربتیه بو هیجانی تلاشه بر معنا ویرمه دیککی سوبولرسیم ، تماماً حقیقی سوبوله مش اوله جفم .

واقعا بن « بوتون یازیلرنده هر فکری صانک ایشانه محتاج دیکلمش کی ، بدیی حقایقندن عد ایدرک ایلری سوریلور .. دییه توصیف ایتدکاری بر اعیانم ، کیمدن توارث ایتدیکنک فرقه ده اولدیفم ، شو قدارک « یقین » مدن کدیکی بیلدیکم « فاعلانیاد » م وار . فقط نه یابام که « مثبت جیلک » اعتیادی .

هر نه ایسه بوتون مطالعه لرندن آکلا شیلور که محترم ارقداشمک اصل ایلشیدیکی اصل تماماً ایضاحی آرزو ایتدیک تقطه « معشری تصورلر » اولور : « .. جمعیته فرده و پردیکی مطالعه لر معشری تصورلری وجوده کتیر ... » [نعمه آه بک بر اوراق مثال ایله اولسون بزه آکلامغه تشبث ایتدیک بو عملیه ایله وجوده کن معشری تصورلر قیمت حکملرینک عنصرلرینی تشکیل ایدر . دییورلر .

حالبو که بک ییکی بر اصطلاح اوله رق [] قوللانیم « معشری تصورلر » ک افاده ایتدیک مدلوللر حقیقه بن - مقاله لرده کی مثالردن باشقا - داها مدبول مثاللر طلبنک باشقاری طرفندن وقوعنی طبعی کورمکه برابر هر حالده محترم اخلاق مدرسی واجتاعات مؤلفندن کله چکی هچ ظن ایتیوردم . بونی قضیه هیجاندن ، واستعجالدن متولد نرعی تعیین ایدمه دیکم روحی برحالت اوله رق کوردوکی قید ایتدن کیمیه جکم .

هله : « .. بر مثال کوزملک ، دوزخ و لوق ، حقیق ، الح کی قیمتلره کوره حصول بولان تصورلری اذار ایدن قانون وجداندر دیدور . فقط بوراده کی « دوزخ و لوق » ندر ؟ بومهم کله Le vrai معناسنه کایورسه عقلده وجدان ایچیه صوبولمش .. جمله سنه - نه دییه ! - حیرت ، دیکسه ده تعجبندن کندی آلمدم محترم اخلاق مدرسی ایچین « دوزخ و لوق » مدلولنی تفهمه مدار اولق اوزره فرانسه جیه مقاله نک یازلسی لازم کله چکی نه قادار دوشونسیم خاطر لایله ماردم . « عقل منطقی » وجدان منطقی » موضوعنک

ییکی یکی ایضاحلره احتیاج کوستردیکی اکلا شیلور . یالکز محترم ارقداشمندن برجام وار : « تنقید قابلیت قوتلی اولان قارئیم شمدیدن « نه ایله ثابت ؟ » سؤانی ایلری سورمشدر . مع اثنا سنف منطقی مدرسته کاله کندیلرینه جواب ویرمه جک موقعده دیکم . بویوریلورلر ، توالی ایدمه جک مسروداتک « عقل منطقی » وجدان منطقی » موضوعنی داها زیاده تور و توضیحه جالیه جفنی مراقلی قارئلرینه بانو کاله سوبوله مک لطفنده بولنلرینی نیار ایدمه جکم .

خلیل نعمت

استانبول دارالفنونده منطقی مدرسی

[*] واقعا « معشری تصورلر » اصطلاحی یکدر . هنوز تفسیر و تشریح ایدلش دکلدر . فاکولته مجموعه سنده دوام ایتدیکم « فلسفه اصطلاحلری » مقاله لرنک اوکزده چیقاقی اولان دردنجی ساینسده بو اصطلاحلری تدقیق ایدمه جکم . مسئله اووقت داها زیاده وضوح قازانه جقدر .